

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV VÝZVY IROP-PO7-SC77-2021-75

Táto príloha je neoddeliteľnou súčasťou výzvy na predkladanie ŽoNFP. Cieľom tejto prílohy je **definovať oprávnené výdavky a pravidlá oprávnenosti výdavkov pre projekty kultúrnych inštitúcií predkladané implementované v rámci špecifického cieľa 7.7 Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií** Integrovaného regionálneho operačného programu.

Ustanovenia týchto podmienok oprávnenosti výdavkov sú pre žiadateľa/prijímateľa záväzné. Podmienky oprávnenosti výdavkov nenahrádzajú žiadne ustanovenia dohodnuté medzi SO a prijímateľom v zmluve o poskytnutí NFP, len ich dopĺňajú, prípadne vysvetľujú. Zároveň nenahrádzajú iné záväzné dokumenty súvisiace s prípravou a realizáciou projektov IROP ako je napr. Príručka pre žiadateľa, Príručka pre prijímateľa, Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (SR EŠIF) a Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020.

V podmienkach oprávnenosti výdavkov sú uvádzané odkazy na legislatívu SR a EÚ.

SO si vyhradzuje právo v prípade potreby informácie v týchto podmienkach oprávnenosti výdavkov upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä z dôvodu aktualizácie Systému riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (SR EŠIF) a Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (SFR), riadiacej dokumentácie SO, v nadväznosti na auditné a kontrolné zistenia alebo z vlastného podnetu.

V rámci výzvy sú oprávnené len tzv. priame výdavky, t.j. výdavky na hlavné aktivity projektu.

Nepriame výdavky, t.j. výdavky na podporné aktivity projektu (napr. projektové riadenie, publicita a pod.) nie sú oprávnené. Uvedené však nezbavuje žiadateľa/prijímateľa povinnosti vykonať aktivity publicity v zmysle aktuálneho Manuálu pre informovanie a komunikáciu IROP zverejneného na adrese <https://www.mpsr.sk/?navID=47&slD=67&navID2=1142>.

1 OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV REALIZÁCIE PROJEKTU

1.1 VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 všeobecného nariadenia (Nariadenie EK č. 1303/2013) s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách, zákon o účtovníctve a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

Oprávnenosť výdavkov usmerňuje okrem príslušnej legislatívy SR a EÚ najmä:

- Systém riadenia EŠIF;
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020;
- Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov;
- Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov,
- Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov.

Podmienky oprávnenosti výdavkov sa odvolávajú v texte na zákony, systémové dokumenty, metodické pokyny a pod. v aktuálne platnom znení resp. na zákony v znení neskorších predpisov. SO rozhoduje o oprávnenosti, resp. neoprávnenosti výdavkov projektu v procese schvaľovania ŽoNFP a finančnej kontroly, administratívnej finančnej kontroly, prípadne finančnej kontroly na mieste.

Za interpretáciu oprávnenosti/neoprávnenosti výdavkov v súlade s týmito podmienkami oprávnenosti výdavkov zodpovedá SO.

1.2 PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV VYPLÝVAJÚCE Z OSOBITNÝCH PREDPISOV

1.2.1 ŠTÁTNA POMOC

Pravidlá oprávnenosti výdavkov musia rešpektovať aj pravidlá oprávnenosti výdavkov uvedené v rámci pravidiel štátnej pomoci v Schéme štátnej pomoci na podporu udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií, ktorá je súčasťou výzvy.

Podmienky oprávnenosti výdavkov uvedené v tomto dokumente už zahrňujú aj pravidlá uvedené v schéme štátnej pomoci.

1.2.2 VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

Výdavky projektu, ktoré sú realizované dodávateľským spôsobom, budú považované za oprávnené v prípade, ak bola zákazka s nimi súvisiaca predmetom verejného obstarávania.

Žiadateľ/prijímateľ je v závislosti od charakteru obstarávaných služieb, tovarov a stavebných prác povinný postupovať pri zadávaní zákaziek na dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb potrebných pre realizáciu aktivít projektu v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek definovaných v Jednotnej príručke pre žiadateľov / prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania, ktorá je zverejnená na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk¹.

Obstaraná musí byť každá zákazka a to bez ohľadu na to, či sa na tieto zákazky vzťahujú postupy obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Žiadateľ môže zrealizovať verejné obstarávanie alebo obstarávanie aj pred podaním žiadosti o NFP, resp. počas procesu konania o žiadosti o NFP (s podmienkou splnenia časovej oprávnenosti výdavku – kapitola 1.4). Dokumentácia z verejného obstarávania/obstarávania bude predmetom kontroly až po uzatvorení zmluvy o NFP.

Pri predkladaní dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania na finančnú kontrolu na SO postupuje prijímateľ spôsobom uvedeným v Jednotnej príručke pre žiadateľov / prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania, ktorá je zverejnená na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk² a v zmysle informácií pre prijímateľov k postupom verejného obstarávania zverejneným na webovom sídle www.culture.gov.sk.

¹ <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-dokumenty/>

² <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-dokumenty/>

1.2.3 HOTOVOSTNÉ PLATBY

V zmysle § 2 zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek alebo mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom³.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené.

Platba platobnou kartou vydanou k účtu prijímateľa nie je hotovostnou platbou.

1.2.4 DAŇ Z PRIDANEJ HODNOTY

V zmysle čl. 69 všeobecného nariadenia je daň z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) neoprávneným výdavkom, avšak postup zdaňovania daňou z pridanej hodnoty umožňuje, aby DPH za určitých okolností bola oprávneným výdavkom.

DPH nie je oprávneným výdavkom v prípade, že prijímateľ má nárok na jej odpočet na vstupe. Nárok na odpočet je vymedzený zákonom o DPH.

Oprávnená DPH sa vzťahuje len k plneniam, ktoré sú považované za oprávnené. V prípade, ak je výdavok oprávnený iba čiastočne, daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa k tomuto výdavku je oprávneným výdavkom v rovnakom pomere.

Akákoľvek činnosť vykonávaná počas realizácie projektu, resp. po jeho ukončení súvisiaca s nadobudnutím/zhodnotením majetku z prostriedkov EŠIF, ktorá bude potenciálne generovať zdaniteľné príjmy zakladá prijímateľovi povinnosť odvádzať DPH, t.j. vznikne povinnosť prijímateľa uplatňovať voči daňovému úradu odpočet dane. V takomto prípade bude DPH (uhradená v rámci implementácie projektu ako oprávnený výdavok) spätne za obdobie realizácie projektu považovaná za neoprávnenú v rozsahu aktivít, z ktorých plynú zdaniteľné príjmy .

³ Pre účely tejto Príručky sa odovzdávajúcim rozumie prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

1.3 VECNÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKU

Z vecného hľadiska musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách, zákon o verejnom obstarávaní, zákon o štátnej pomoci, zákon o DPH, zákon o účtovníctve, zákon o finančnej kontrole a audite, zákon o správe majetku štátu);
- b) výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený SO a realizovaný v zmysle podmienok výzvy, podmienok zmluvy o NFP;
- c) výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami IROP na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- d) výdavok je primeraný⁴, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- e) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného riadenia podľa čl. 33 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- f) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnou legislatívou; výdavok je preukázaný faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a zmluvou o NFP. Preukázanie výdavkov faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa nevzťahuje na úhradu preddavkových platieb (ak relevantné). Výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením na SO⁵;
- g) výdavky súvisiace s preddavkovou platbou spĺňajú podmienky uvedené v písm. a) – e) vrátane časovej a územnej oprávnenosti výdavku, ako aj pravidlá oprávnenosti v súvislosti s preddavkovými platbami uvedenými v systéme riadenia EŠIF. Preddavkovou platbou sa rozumie úhrada finančných prostriedkov zo strany prijímateľa v prospech dodávateľa vopred, t. j. pred dodaním dohodnutých tovarov/poskytnutím služieb alebo vykonaním stavebných prác; v bežnej obchodnej praxi sa používa aj pojem „záloha alebo preddavok“ a pre doklad, na základe ktorého sa úhrada realizuje sa používa aj pojem „zálohová faktúra alebo preddavková faktúra“. Preddavková platba sa vzťahuje na obchodné vzťahy medzi prijímateľom a dodávateľom, pričom samotný systém platieb na úrovni SO - prijímateľ, t. j. predfinancovanie, refundácia týmto nie je dotknutý a preddavkové platby je možné využiť v rámci každého systému financovania.

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, že sa na výdavkovú položku zahrnutú do ŽoP jedným z EŠIF neposkytla podpora z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani podpora z rovnakého fondu v rámci iného OP.

⁴ SO je oprávnený posudzovať časový a územný aspekt výdavku vo vzťahu k jednotlivým vykonávaným procesom (napr. pri kontrole VO, kontrole ŽoP). Z hľadiska územného aspektu SO prihliada na predmet výdavku (napr. tovar alebo služba) a jeho povahu „obchodovateľnosti“ z hľadiska územia (napr. kúpa technológie).

⁵ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie predfinancovania.

1.4 ČASOVÁ OPRÁVNEŇ VÝDAVKU

Výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený prijímateľom počas obdobia realizácie hlavných aktivít projektu, ktoré stanovil SO v predmetnej výzve, t.j. **najskôr od 01. februára 2020 a najneskôr do 31. decembra 2023.**

Žiadateľ môže ukončiť realizáciu aktivít projektu aj pred predložením ŽoNFP na SO za predpokladu, že realizácia aktivít projektu nezačala skôr ako 1. februára 2020.

1.5 ÚZEMNÁ OPRÁVNEŇ VÝDAVKU

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- výdavok je realizovaný na oprávnenom území, t.j. na území, na ktoré sa vzťahuje IROP,
- aktivity spolufinancované z EŠIF musia mať príčinnú väzbu na región/územie, na ktorý sa príspevok vzťahuje,
- výdavok má mať väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúcich prospech.

Oprávnené územie je definované v podmienkach výzvy ako celé územie Slovenskej republiky s výnimkou obcí, ktorých počet obyvateľov nepresahuje 1000 podľa údajov k 31.12.2019⁶.

Pre posúdenie územnej oprávnenosti je rozhodujúce miesto fyzickej realizácie, t. j. miesto, kde budú umiestnené a využívané výstupy investičných aktivít projektu.

⁶ Zdroj: Štatistický úrad SR.

Príloha výzvy č. 5 – Podmienky oprávnenosti výdavkov

1.6 OPRÁVNENÉ VÝDAVKY PROJEKTU

Oprávnené výdavky sú uvádzané na úrovni skupín výdavkov, pričom v rámci každej skupiny výdavkov sa uvádzajú príklady typov výdavkov. Všetky typy oprávnených výdavkov uvedené nižšie, musia mať priamu väzbu na realizáciu projektu. Výdavky musia byť súčasťou obstarávacej ceny.

Skupina oprávnených výdavkov	Oprávnené výdavky	Špecifikácia oprávnených výdavkov v zmysle EKRK
Trieda	01 – Dlhodobý nehmotný majetok⁷	
013 – Softvér⁸	<ul style="list-style-type: none"> nákup softvéru – výdavky na obstaranie softvéru vrátane výdavkov na obstaranie licencií súvisiacich s používaním softvéru. Oprávnený je základný softvér (základné programové vybavenie umožňujúce prácu s PC), aplikačný softvér, ktorý prijímateľ používa výlučne v súvislosti s činnosťou kultúrnej inštitúcie a skupinové licencie a pod. modernizácia softvéru vo vlastníctve žiadateľa využívaného výlučne v súvislosti s činnosťou kultúrnej inštitúcie (ku dňu predloženia žiadosti o NFP), ktorý plánuje žiadateľ hodnotiť – napr. upgrade (pridávanie nových funkcionalít zhodnocujúcich softvér) 	<ul style="list-style-type: none"> 711003 Nákup softvéru 718006 Modernizácia softvéru
014 – Oceniteľné práva	<ul style="list-style-type: none"> nákup licencií - výdavky na obstaranie licencií, autorských práv a patentov, okrem výdavkov na obstaranie licencií súvisiacich s používaním softvéru, ktoré sa triedia na podpoložke 711003 	<ul style="list-style-type: none"> 711004 Nákup licencií
Trieda	02 – Dlhodobý hmotný majetok⁹	
021 - Stavby	<ul style="list-style-type: none"> stavebno-technické úpravy, rekonštrukcia a modernizácia kultúrnych inštitúcií, projektová dokumentácia (v zmysle stavebného 	<ul style="list-style-type: none"> 717002 Rekonštrukcia a modernizácia stavieb

⁷ Radia sa sem zložky nehmotného majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma 2 400 EUR a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

⁸ Ak je obstaraný samostatne, t.j. ak nie je súčasťou dodávateľskej zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a/alebo súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia.

⁹ Radí sa sem hmotný majetok, ktorý má samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

	zákona), iná prípravná dokumentácia (napr. návrh interiérových stavebných riešení a pod.)	
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	<ul style="list-style-type: none"> • nákup interiérového vybavenia, • nákup prevádzkových / špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, • materiálno-technické a technologické vybavenie kultúrnych inštitúcií, • nákup telekomunikačnej techniky, • nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, • vybavenie vysokorychlostným internetovým pripojením IKT 	<ul style="list-style-type: none"> • 713001 Nákup interiérového vybavenia • 713002 Nákup výpočtovej techniky • 713003 Nákup telekomunikačnej techniky • 713004 Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia • 713005 Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu • 713006 Nákup komunikačnej infraštruktúry • 719200 Ostatné kapitálové výdavky

Obstaraný majetok musí byť nový, nepoužívaný a žiadateľ/prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval (čo i len sčasti, ak bol k dispozícii prijímateľovi).

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ bude využívať nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z EŠIF **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov projektu z dôvodu vecnej neoprávnenosti alebo neúčelnosti poskytovateľ v procese odborného hodnotenia zníži výšku žiadaných celkových oprávnených výdavkov projektu o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z IROP financované. V prípade, ak poskytovateľ identifikuje **viac ako 30%** finančnej hodnoty žiadateľom definovaných celkových oprávnených výdavkov projektu ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných, poskytovateľ vydá rozhodnutie o neschválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku.**

Podrobne sú jednotlivé skupiny oprávnených výdavkov definované v aktuálnej verzii Metodického pokynu CKO č. 4 číselník oprávnených výdavkov. Pravidlá oprávnenosti pre jednotlivé typy výdavkov sú zverejnené v aktuálnej verzii Metodického pokynu CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov. Uvedené metodické pokyny sú zverejnené na stránke www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/.

1.7 VO VŠEOBECNOSTI SA ZA NEOPRÁVNEŇÉ POVAŽUJÚ NASLEDOVNÉ VÝDAVKY:

Neoprávnené výdavky uvedené v tomto odseku bude poskytovateľ vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.

1. výdavky, ktoré nespĺňajú kritériá vecnej oprávnenosti, časovej oprávnenosti a územnej oprávnenosti;
2. výdavky, ktoré nie je možné zaradiť medzi oprávnené v zmysle číselníka oprávnených výdavkov;
3. výdavky, ktoré nespĺňajú kritériá hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti;
4. výdavky, ktoré neboli obstarané v súlade s postupmi verejného obstarávania/obstarávania v súlade s pravidlami uvedenými v kapitole 1.2;
5. hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku;
6. akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročil maximálny strop príspevku stanovený vo výzve alebo stanovené finančné limity alebo percentuálne limity¹⁰;
7. pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení a technológií;
8. revízie a kontroly zariadení, technické prehliadky, funkčné skúšky, garančné a emisné merania;
9. vedľajšie rozpočtové náklady (VRN) okrem výdavkov na zariadenia staveniska;
10. rezerva na nepredvídateľné výdavky súvisiace s nadobudnutím technologických a technických zariadení;
11. štúdie, ktoré vedú k vypracovaniu štátnej expertízy;
12. akreditácie, reakreditácie;
13. prevádzkové výdavky, (napr. výdavky na energie, vodné a stočné, pohonné hmoty, telekomunikačné služby - telefón, fax, internet, upratovanie, poštovné služby, nákup spotrebného materiálu a tovaru, správne poplatky, bankové poplatky a pod.);
14. výdavky na poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
15. poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu;
16. daňové poplatky a dovozné prirážky;
17. výdavky na nákup použitého majetku;
18. výdavky na právne služby;
19. sankčné poplatky, pokuty¹¹ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
20. manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
21. nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek⁸;
22. dary;
23. územné vplyvy;
24. položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
25. DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
26. priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
27. iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom.

¹⁰ Percentuálne limity musia byť dodržané aj v prípade zmien v rozpočte projektu, t.j. platia aj pri zmene základne, z ktorej sa percentuálny limit odvodzuje. Pokles základne spôsobí aj pokles oprávnených výdavkov, ktoré majú určený percentuálny limit z tejto základne.

¹¹ Takýmito výdavkami sú napr. pokuty (napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“) a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.⁸ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

2 PERCENTUÁLNE LIMITY PRE OPRÁVNEŇÉ VÝDAVKY

Limity pre softvér a ocenieľné práva

Výška výdavkov na softvér a ocenieľné práva nesmie presiahnuť 50 % z celkových oprávnených výdavkov.

3 HOSPODÁRNOŠŤ VÝDAVKOV

HospodárnošŤ výdavkov predstavuje vynaloženie verejných financií na vykonanie činností alebo obstaranie tovarov, prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu.

Žiadateľ / prijímateľ je povinný pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, zachovávať zásadu hospodárnošti, a preto bude SO v jednotlivých fázach implementácie projektu posudzovať, či žiadané/schválené výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnošti a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov z pohľadu ich hospodárnošti je **Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnošti výdavkov na programové obdobie 2014 - 2020**, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnošti výdavkov projektu, resp. ŽoNFP.

Nastavenie podmienok vzťahujúcich sa na hospodárnošŤ výdavkov projektov vychádza zo snahy SO zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania (zo strany žiadateľa / prijímateľa) a overovania (zo strany SO) hospodárnošti výdavkov projektu.

SO bude posudzovať oprávnenosť výdavkov projektu (ŽoNFP) z hľadiska hospodárnošti v nasledujúcich procesných fázach implementácie:

- konanie o ŽoNFP (povinne),
- finančná kontrola verejného obstarávania (povinne),
- priebeh realizácie projektu - administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu (prípadne zmenové konanie) alebo finančná kontrola na mieste (len v prípade potreby).

Spôsob preukázania hospodárnošti výdavkov v rámci konania o ŽoNFP zo strany žiadateľa je uvedený v Príručke pre žiadateľa v kapitole 2.2.1 v rámci opisu vypracovania podpornej dokumentácie k oprávnenosti výdavkov (príloha č. 6 ŽoNFP).

Spôsob overovania podmienky oprávnenosti výdavkov (vrátane hospodárnošti výdavkov) v procese konania o ŽoNFP zo strany SO je opísaný v prílohe č. 2 Príručky pre žiadateľa Spôsob vyhodnotenia kritérií pre výber projektov (hodnotiace kritérium 4.1).

Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnošti je pre jednotlivé fázy diferencované.

Žiadateľ / prijímateľ sa nezbavuje výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnošti úkonom SO uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnošti. SO je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak SO identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase pôvodnej kontroly hospodárnošti alebo v prípadoch dodatočného

uistenia sa o správnosti výsledku pôvodnej kontroly hospodárnosti) uskutočnených v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie uplatniť voči prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti.

SO pri posudzovaní hospodárnosti využíva tzv. **pomocné nástroje**. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne. Medzi pomocné nástroje používané v rámci implementácie IROP patria najmä:

- zrealizované verejné obstarávanie,
- prieskum trhu,
- podklady vypracované autorizovanou osobou (rozpočet stavby).

SO je oprávnený sa pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov spoliehať aj na odbornosť, skúsenosti a znalosti svojich zamestnancov a odborných hodnotiteľov.